

ВІДНОСНИЙ СПАД НАПРУГИ ЯК ІНТЕГРАЛЬНИЙ ПОКАЗНИК СТАНУ ЕЛЕКТРИЧНОЇ МЕРЕЖІ

Никитенко Ю. В., ст. гр. ЕСЕ-14м, Вінницький національний технічний
університет (ВНТУ), Україна

Науковий керівник – к.т.н., доц. **Демов О.Д.**

Аналізуючи розрахування економічного еквівалента реактивної потужності (ЕЕРП) існуючими методами, варто відзначити, що ЕЕРП залежить від реактивних навантажень вузлів мережі і не враховує рівнів напруги в цих вузлах. Цей недолік можна усунути, розраховуючи ЕЕРП за допомогою відносних спадів напруги.

Показано, що втрати активної потужності, зумовлені реактивним навантаженням i -го вузла Q_i визначаються як

$$\Delta P_i = D_i Q_i = d_i \cdot \Delta U_{*i} \cdot Q_i, \quad (1)$$

де D_i - ЕЕРП i -го вузла; d_i –кофіцієнт, який визначається відношенням реактивних та активних параметрів i -ої вітки; ΔU_{*i} - відносний спад напруги на ділянці від базисного вузла до i -ої вітки.

На основі формули (1) сформована матриця, яка визначає величини ΔU_{*i} для всіх вузлів мережі

$$\Delta U = (B \cdot M \cdot U_d^{-1} \cdot S \cdot Z_v)^t \cdot R_v^{-1} \cdot M^T \cdot (M \cdot R_v^{-1} \cdot M^T)^{-1} U_d^{-1}, \quad (2)$$

де B – стовпчикова матриця, елементи якої d_i розраховуються для кожної вітки мережі; Z_v – діагональна матриця повних опорів віток; U_d – діагональна матриця напруг в вузлах; R_v – діагональна матриця активних опорів схеми; M – матриця з'єднань мережі. S – матриця повних отужностей навантажень вузлів мережі.

Розрахунок ΔU_{*i} відповідно (2) базується на даних про схему електричної мережі, її параметри і не залежить від реактивних навантажень вузлів. Знайдені величини ΔU_{*i} є інтегральними показниками, які одночасно характеризують питомі втрати потужності від передачі реактивної і відхилення напруги, що дозволяє більш об'єктивно формувати плату за реактивну енергію, порівняно з існуючими методами.

Література

1. Методика обчислення плати за перетікання реактивної електроенергії між електропередавальною організацією та її споживачами // Офіційний вісник України. – 2002. – №6. – С. 25 – 31.